

פרוטוקול מס' 381

מישיבת ועדת הכלכלה
יום שלישי, י"ז בטבת התשנ"ט (5 בינואר 1999). שעה 10:00

נכחו:

חברי הוועדה: אמנון רובינשטיין - היו"ר
מאיר שטרית

מוזמנים:

משרד התקשורת:

- ד"ר יזהר טל - יועץ משפטי
- עו"ד דבורה האוזן-קוריאל-לשכה משפטית
- עמית ריינהרץ - לשכה משפטית
- צבי יונדלר - אגף פיקוח בזק
- אבי רהב - מנהל אגף הנדסה ורישוי
- חיים חביב - מנהל אגף הפיקוח

בזק:

- יוסי ליטמן - סגן סמנכ"ל שיווק
- עו"ד ניצה קראוס
- עו"ד תמר רון-שטיין

בעלי הרשיונות לשירותי מידע קולי:

- עמוס יפה - שקט
- יאיר נחמיאס - דיור ישיר
- חיים קיסר - בעל רשיון 057
- תמיר אמיתי - אגטינג בע"מ
- עו"ד רוברט פישמן - אגטינג בע"מ
- רוני צדוק

ארגוני הצרכנים:

- עו"ד ירון לוינזון - רשות להגנת הצרכן
- מיכל כהן
- אריאלה רבדל-נדקוב

מועצה לשלום הילד:

- ד"ר יצחק קדמן
- עו"ד טלי גל

איזו הלפ:

- עו"ד משה בר - יועץ משפטי
- רון יעקב - מנכ"ל

-4405-

יועצת משפטית: אתי בנדלר

מנהלת הוועדה: לאה ורון

קצרנית: חנה כהן

סדר היום: תקנות הבזק (התקנה, תפעול ותחזוקה) (תיקון), התשנ"ח - 1998,
בדבר שירות מידע 057.

תקנות הבזק (התקנה, תפעול ותחזוקה) (תיקון), התשנ"ח-1998, בדבר שירות מידע 057היו"ר אמנון רובינשטיין:

בוקר טוב, אני מתכבד לפתוח את הישיבה. זה הדיון השלישי שאנחנו מקיימים בנושא של 057, על פי בקשה של משרד התקשורת.

ד"ר יזהר טל:

מונחת בפניכם בקשתנו לתיקון התקנות. מהות התיקון היא להפוך את ההתקשרות לשירותי מידע ובידור, שניהם, לברירת מחדל שלילית. כלומר, שהמנוי לא יהיה מחובר, לא יהיה חשוף לחיבור לשירותים הללו, אלא אם הוא ביקש זאת מבזק. מדובר פה באמצעי מאוד פשוט של הבעת רצון חד פעמית על ידי הצרכן להתחבר ומאז הוא יהיה חשוף לשירותים הללו.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

מה הנימוקים לבקשה הזאת?

ד"ר יזהר טל:

הבקשה שלנו באה בעצם לתקן מצב, שהתיקון הקודם לתקנות שאושר ב-94, בעקבות ועדת פרוקצ'ה, קבע שיש להבטיח שאנשים לא יהיו מחוברים לשירות הזה, אלא אם נעשה איזשהו אקט של רצון מצידם להיות מחוברים. זאת היתה מטרת התיקון מלכתחילה וזאת מטרת התיקון עכשיו.

מה שקרה בינתיים הוא שאותו פתרון שגובש בעקבות המלצות ועדת פרוקצ'ה לא הצליח. למרות הרבה מאמצים של המשרד להשיג את אותה תכלית שתאפשר לאנשים להיות חשופים לשירותים רק אם הדבר הזה הוא מרצונם. הבעיה נובעת מכך שהחלוקה שבמקור היתה אמורה להיות בין שירותי מידע לשירותי בידור, שהם בעיקר שירותי מין. לא התאפשר לממש את החלוקה הזאת במציאות. כלומר, היתה גלישה, הדירה של נותני שירותי המין לתחום ה-057, שיועד לשירותי המידע.

עם כל המאמצים והאמצעים שהמשרד נקט בהם, כולל אמצעי פיקוח מאוד מרחיקי לכת, אי אפשר היה לאכוף את החלופה הזאת והתוצאה היתה פגיעה בציבור בהיקף מאוד חמור. צריך לומר שהפגיעה היתה חמורה באותם מגזרים של האוכלוסייה שלא דאגו לבקש חסימה ושהניחו, כמו שרוב הציבור מניח, שהמטרה הושגה. כלומר, הציבור מניח ויודע שכלפי שירותי מין בטלפון, אם לא מבקשים להתחבר, לא חשופים להם. זאת ההנחה של מדבית הציבור.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

תן לי דוגמה של שירות כזה, שאם אני מטלפן ל-057 אני מקבל שירותי בידור ומין.

חיים חביב:

כל הארגונים הציבוריים חוסמים מבחינה תפעולית את הקווים שלהם ל-057. בהוראת החשב הכללי כל משרדי הממשלה לא מחוברים וכן גם צה"ל, בגלל שאלה תעריפי פרמיה.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

מה היקף התנועה של 057?

חיים חביב:

נתנו לזה פירוט בפניה שלנו. אני מקווה שאני לא חושף נתונים מסחריים. היקף התנועה ל-057, בזקות שיחה ב-1997 היה 1.7 מיליון דקות. בתשעת החודשים הראשונים של 1998 ההיקף היה 2 מיליון דקות, שזה גידול ניכר של 50%.

התקבולים בשנת 1997 היו 16 מיליון שקלים ללא מע"מ. בחודשים ינואר עד ספטמבר 1998 התקבולים היו 27.5 מיליון, שזה גידול ניכר.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

לפי ההצעה שלכם, מי שרוצה שירות מידע לגיטימי, מזדמן, כמו מחג אוויר ושירותי בורסה, צריך לבקש.

ד"ר יזהר טל:

הענין של 057 לא עוסק בשיטת חיוב. כאן לא מדובר על הגבלה של עצם השירות, אלא רק האפשרות לקבל את השירות באמצעות אותו חיוב.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

אם מתחשק לי לקבל שירות מידע?

ד"ר יזהר טל:

אתה צריך פעם אחת בלבד להודיע לבזק שאתה מעוניין להיות חשוף לחיבור הזה, זה הכל. אתה לא צריך להודיע על כך כל פעם לפני הרצון להתחבר.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

מה המצב במדינות אחרות, באירופה למשל?

ד"ר יזהר טל:

המצב קצת שונה. באנגליה, שהיא בדרך כלל המודל, הענין הזה היה מוסדר באמצעות הסדרים וולונטריים בין הפועלים לשוק. לא נראה לנו שבמציאות הישראלית אפשר ליישם את ההסדר הזה.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

למה אי אפשר לפקח על זה, שיהיו שירותי מידע ושמי שחוטא יענש ולא כולם?

ד"ר יזהר טל:

זה מה שעשינו. אגף הפיקוח ביצע למעלה מ-20 פיקוחים, 17 היו עוד לפני הדיון הקודם ומאז היו שישה נוספים. רובם הסתיימו בהוראות לניתוק, אבל הענין לא כל כך פשוט, כי זה מחייב שינויים וחלק מהמקרים האלה הגיעו לבג"ץ. זה כמו טיפה בים, כלומר, האפשרות באמצעי הפיקוח הקונבנציונליים להשתלט על ההיקף ועל שיטות הפעולה של החברות הללו, זה דבר שאנחנו מנסים לבצעו כארבע-חמש שנים ומתברר שזה פשוט בלתי אפשרי.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

מדוע זה בלתי אפשרי?

חיים חביב:

נכון לחודש נובמבר יש 50 בעלי רשיונות שרשומים. במונחים של כמות קווים, זה אומר כ- 400 אלף קווים, כאשר חלק הארי של החברות האלה מחזיקות רק באופציה. כלומר, הרשיון מקנה להם אפשרות להגיע ברגע המתאים לבזק ולבקש את הקווים. חלק מחזיקים במנה סמלית של קווים בודדים ויש ספק אחד, שכרגע נמצא בהליכים, שמחזיק בקרוב ל-60% מהקווים.

לאה ורון:

50 בעלי הרשיונות שהזכרת, הם בעלי רשיונות לשירותי מידע?

חיים חביב:

כן, רק ל-057.

בקרב בעלי הרשיונות האלה יש תופעה של רשיונות קש. הספים לקבלת רשיון הם נמוכים, בגלל התהליך של הליברליזציה שהמשרד הולך. זו דוגמה לכך שזה נוצל לרעה. אנחנו נתקלים בתופעות שבשביל להוכיח שבעל הרשיון אינו פועל כהלכה, אני צריך להפעיל אמצעי חקירה שאינם בידי. אחרי תהליך מאוד מורכב שכולל בירורים בערכאות משפטיות, אנחנו מבצעים את שלילת הרשיון ומעבירים את הוראת הניתוק לבזק, אך כעבור ימים ספורים יש אותן המודעות, באותה גרפיקה ובאותה מתכונת, ברשיון של ספק אחר. אי אפשר לעקוב אחרי התופעה הזאת, זה כמו לרוץ אחר הרוח.

בזמן האחרון יש תופעות, שהסבו את תשומת לבנו אליהן גופים שבאים במגע עם הציבור, כולל מחברי כנסת ושרת התקשורת תשיב השבוע לארבע שאילתות בנושא הזה. יש פניות מגופים רציניים כמו ארגוני צרכנים ובאחרונה גם מהמועצה להגנת שלום הילד, שמתרעים בפנינו על תופעות שליליות.

ד"ר טל דיבר על שירותים בעלי גוון אירוטי-מיני. אני יכול לומר שיש שירותים שלפי התקנות אנחנו מסווגים אותם בגדר שירותי 057, אבל גם שם מתפתחות תופעות שלא מתכוונים לתת את השירות והשירות מנוצל לרעה. לדוגמה, היה ספק שנותק על ידינו לפני כארבעה חודשים, שהתיימר להציע הצעות עבודה, שזה לפי כל קטיגוריה נופל בגדר של שירות מידע קולי ולא בשירות בידור. כלומר, מקומו ב-057, אבל הוא לא נתן את השירות הזה.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

אם יש מירמה, היא תהיה גם לפי ההצעה שלכם. בכל תחום של רישוי יש מקרים של שימוש לרעה וצריך להפעיל את הסמכויות. אנחנו מדברים עכשיו בעצם על הגנה של שלום הילד, של המשפחה, של ציבור הצרכנים. אנחנו לא רוצים שאדם יקבל פתאום חשבון טלפון של שיחות מין, כאשר הוא יודע ששיחות מין לא כלולות ב-057. זה הנושא שלנו, מין, בידור ודברים מהסוג הזה.

עו"ד רוברט פישמן:

היה כאן מהלך, ובזמנו אני ומספר בעלי רשיון ישבנו עם אנשי משרד התקשורת, בין הישיבות ובהנחיית היושב ראש הקודם של הוועדה, אבי יחזקאל, במגמה למצוא פתרון מאוזן יותר. כלומר, לא להביא למצב של שפיכת התינוק יחד עם המים.

העלנו הצעות ענייניות שלצערנו אף לא אחת מהן, אפילו קצה קציה, לא מצאה ביטוי בתקנות. למשל, הצענו הגבלת תעריף, כלומר, מי שרוצה להיכנס ל-057 ונותן שירות כמו אסטרוולוגיה, עזרה במחשבים, מידע בדבר פתרונות דיור, בורסה, תוצאות ספורט וכד', גביל את המחיר. זה לא מצא את ביטויו בתקנות האלה.

הצענו שתהיה ערבות. בעל רשיון, על מנת להוכיח שהוא רציני ושהוא לא עושה מהלכים לא ראויים, שיתן ערבות לכך למשרד התקשורת. מהמידע שיש בידי, משרד התקשורת נוהג לקבל ערבויות מבעלי רשיונות בתחומים אחרים. אפשר להגיע כאן למודוס, לסכום של ערבות.

יש בידי דוגמה של השבון בזק. בחשבון יש שורה שאומרת שכל דבר שהוא לא תשלום לבזק, הוא באחריות חברות אחרות. זה חל על פלאפון וסלקום, ואם יש 057, יהיה כתוב שם וספק אסטרוולוגיה או דבר אחר. לבזק אין אכיפת גביה, כלומר, היום במצב החוקי הקיים, אם אדם מסרב לשלם, הוא פשוט לא משלם. אם הוא לא משלם, בזק לא מנתקת לו את הקו, היא לא תובעת אותו והיא לא מתעסקת איתו, אלא אומרת לספק שיתקוטט הוא עם הלקוח. אם היתה מופיעה שם שורה קצת יותר מפורשת, ולא שיהיה כתוב שהסכומים אינם באחריות בזק, אלא שזכות האזרח לא לשלם את הסכומים הללו והחייבים הללו, ללא קשר לפגיעה בקו הטלפון שלו. אם זה יהיה ברור בצורה כזאת, אני חושב שהתלונות ורמת הנוגדנים של ארגוני הצרכנים, היו יורדות. אם אדם יודע שכשיש לו בעיה בסכום מופקע או אם יש ספק שהוא לא יודע מיהו, הוא לא משלם ולא קורה לו כלום, זה היה נראה אחרת.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

הענין אינו רק של תשלום. הענין הוא שיש ציבור שלם שלא רוצה, למרות שהפרונוגרפיה מופצת בהרבה מאוד אפיקים, שהילד שלו בגיל ההתבגרות או אפילו בגיל צעיר יותר, ירים טלפון וישמע שירותי מין נועזים. אותו צרכן לא רוצה את זה, הוא חושש לבריאותו הנפשית של הילד.

מאיר שטרית:

אז למה הוא לא מתקשר כדי לנתק את עצמו?

ד"ר יצחק קדמן:

למה צריך לדחוף לו את זה בלי שהוא רוצה?

עו"ד רוברט פישמן:

ניסינו לגבש פתרונות ולדבר על דברים שיהלמו את הענין ויתנו את הפתרונות. אפשר למנוע את החשיפה הזאת, יש מאסה נוספת של צרכנים שכל יום מתחברת לבזק ובעת ההתקשרות אפשר לשאול אותם אם הם רוצים להיות חשופים לשירותי מידע. אם התשובה היא חיובית זה יהיה פתוח, אם לא, זה יהיה סגור. כך גם בשיחות לחו"ל. ניתן לנטרל את המסה של הצרכנים שמצטרפים על ידי בדיקת הרצון של הלקוח.

לגבי התכנים, מין כן או לא. כמו שאמר יושב ראש הוועדה, זה בהחלט דבר נגיש שקיים בכל התחומים. באינטרנט זה דבר שאחוז החדירה אליו הוא עצום ומי שמתעסק בו הם בעיקר ילדים ונערים. שם החשיפה לסקס היא בוטה ופרועה.

היו"ד אמנון רובינשטיין:

אבל אנחנו לא רוצים להגדיל את החשיפה הזאת. בוועדה אחרת עוסקים גם בהגבלת הפרונוגרפיה באמצעי התקשורת המודפסים. אני לא יודע אם זה יצליח, אבל יש נסיון של הכנסת לעשות את זה.

מאיר שטרית:

יש כבר חוק שעבר בקריאה שלישית.

אתי בנדלר:

זה שלא מקיימים אותו, זה כבר ענין אחר.

עו"ד רוברט פישמן:

לענין אמצעי האכיפה, יש נקודה שאינה במחלוקת והיא שמשרד התקשורת יודע בדיוק איזה מספרים עוברים על הרשיון. כלומר, המספר הוא האמצעי שאליו מתקשרים. הצענו לזרז או להפוך לאגרסיבי את אמצעי האכיפה. זאת פעולה שבמאמץ ממוקד ותוך זמן קצוב, מנתקים "שלטרים". לא צריך הרבה מעבר לזה.

בזמנו הוצעה הצעת חוק פרטית על ידי חבר הכנסת אבי יחזקאל. מבלי להיתפס לניסוחים המדויקים, ההצעה הזאת הלכה בשני הכיוונים, של הגבלת תעריף ושל יעול אמצעי האכיפה והפיכתם למיזיים ומוחשיים, על מנת למנוע את הנזקים.

אם יש חוק שמגביל את פרסומות התועבה, אני חושב שהשילוב של הדברים הללו בהחלט יכול להוות מענה. נכון שחלק מפרסומי התועבה הוא על 057, חלק אחר הוא על שירותי מין בטלפון באמצעות כרטיסי אשראי או בשיחות לחו"ל. זאת אומרת שגם אם 057 יחסם היום, זה לא אומר שלא יהיו פרסומים. הבעיה תמשיך להיות.

ד"ר יצחק קדמן:

כבר כמה שנים שאנחנו עוסקים בנושא הזה. אני זוכר את המאבק לביטולו של 056 בימיה של גב' שולמית אלוני כשרת התקשורת. בעקבות מאמצים גדולים מאוד שלנו, בוטלה הנגישות ל-056.

הצדה היא שחבורה של נוכלים שרוצים לעשות כסף, אני אומר נוכלים, כי יש לי את המילים הקשות האלה על עבריינים שעוסקים בתחום הזה, במכתב של שרת התקשורת לחבר הכנסת שבה וייס. היא כתבה כך על החבורה שנכנסה לתחום הזה, גלשה מהר מאוד והעבירה את כל השירותים שהיו ב-056 ל-057.

אנחנו מקבלים בלי סוף פניות של הורים, כאשר מתברר שילדים קטנים נחשפים לזה. יש לי מכתב על ילדה בת שמונה שממש פיתו אותה להמשיך בשיחה. היא כמובן לא ידעה כמה זה עולה, ולפתע הורים, שהם בעצמם מיעוטי יכולת ואינם מסתובבים עם משפטן צמוד, מקבלים חשבון טלפון של 8,000 שקלים או יותר לחודש.

אני מוכרת לומר שמשרד התקשורת מביע הרבה סימפטיה לפניות כאלה, אבל לא יכול לעמוד. משרד התקשורת ובזק עונים שהם נורא מצטערים, זה לא הם ושצריך לפנות לחברה שדרכה עשו את ההתקשרות, שהם לא עשו ולא דיווחו. במקרים כאלה אותן חברות מאיימות על האדם שאם הוא לא ישלם מיז, הוא ישלם ריבית ושכר טרחת עורכי דין. יש לי מכתב כזה מחברת "סאן-דן". אחרי כן אכן יוצא מכתב מעורך הדין שלהם שאם הצרכן לא ישלם, הוא ישלם הוצאה לפועל, כולל שכרו של העורך דין.

במקרים כאלה עומד לו האזרח הקטן ומקבל תשובות שזה אכן לא חוקי, אך איך הוא יכול לנהל את המערכה הזאת מול האנשים שמתייצבים מולו ותובעים אותו עם עורכי דין, ומעמידים אותו במצבים בלתי אפשריים.

דיברו על שירותי המין, שגם שם הדברים נעשים תוך עבירות בוטות על החוק ושירותי המין היו אמורים לא להיעשות עם קטינים, אך הם מפירים את החוק ואיש לא תובע אותם. הבנתי ממשרד התקשורת שיש בעיות קשות מאוד של אכיפה. חברה מופיעה בשם אחד ולמחרת היא צצה בשם אחר. יש כל מיני פטנטים מהסוג הזה, והאזרח הקטן נשאר בודד מול חובות של אלפי שקלים, מול חשיפה של הילדים שלו למשהו שהוא לא רוצה שיהיו חשופים לה.

צריך לדעת שזה לא רק שירותי מין. קיבלתי גם תלונות מהורים בדברים לגמרי תמימים. יש תוכנית ספורט בטלוויזיה בה פונים בעיקר לילדים, כי קל מאוד לפתות אותם, ושואלים שאלות כמו מי הבקיע בשבוע שעבר גול כזה או אחר; ומי שיתקשר יסע ללונדון. הילד חושב לתומו שמדובר בשיחת טלפון שעולה 26 אגורות ואחר כך מסתבר שמשלמים מאות שקלים על הזכות לטלפון.

אני פונה אליך אדוני היושב ראש, זכותם של בעלי השירות הלגיטימי, ואני מבין שיש כאלה לא מעטים, לתת את השירות. לא זכותם לכפות את השירות הזה. אני מדבר כאזרח ומבקש: אל תכריחו אותי לצרוך שירות שאני לא בוחר בו באופן מודע. אם אני אחשוב שהשירות של מישהו הוא מצויין והוא יעיל בשבילי, תפרסמו ואני אפנה ואבקש את השירות הזה. כשאני הולך לחנות, אני הולך מרצוני לקנות משהו. אף בעל חנות לא מכניס לי הביתה דברים בלי שאני רוצה בהם. זה מה שאתם עושים. תנו לציבור לבחור, אל תכריחו משפחות עם ילדים להיחשף לדברים האלה.

אני מבקש שהוועדה תיענה לבקשת משרד התקשורת. תחסכו מציבור גדול מאוד שאיננו מצוייד בעורכי דין ויכול להיאבק בכל הנוכלים האלה, את כל הוויכוח הזה. מי שירצה יתחבר ומי שלא ירצה, לא יכריחו אותו בעל כורחו להיות מחובר לשירות שרוב האזרחים לא יודעים אפילו שהם מחוברים אליו.

אריאלה רבדל-נדקוב:

צרכן הטלפון המקומי בישראל הוא צרכן שבוי. אין לו ברירת התחברות, יש לו חברת טלפון אחת שבאמצעותה הוא יכול להתקשר. לפיכך, אם חברת הטלפון הזאת נותנת לו שירותים או דברים שלא מוצאים חן בעיניו, הוא לא יכול לבחור בכרירה אחרת.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

זה יתוקן בקרוב.

אריאלה רבדל-נדקוב:

כשזה יתוקן, זה יהיה דבר מאוד חיובי.

הבעיה עם שיחות הטלפון ל-057 מורכבת משני חלקים: המידע שאדם מקבל כשהוא מתקשר מרצון, על פי הכללים של בזק, הוא חייב לקבל את המידע כמה השיחה תעלה לו, עבור כמה זקות זה מכסה וכו'. בהרבה מקרים זה לא נאמר בכלל. עשינו כמה נסיונות לבדוק את זה ובהרבה מקרים זה נאמר בסוף באופן שקשה מאוד לקלוט את זה ולהבין את המשמעות של מה שאומרים מבחינת מחיר ישיר לצרכן. לפיכך יש כאן בעיות של תקנות ואכיפה בקטע לאחר שיתוקן החוק, כפי שמשרד התקשורת מבקש, שגם שם צריכים לעשות תיקונים לתקנות ולוודא שזה נעשה.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

אני לא מבין איך אי אפשר לאכוף את זה? לא צריך חקירה משטרתית, הרי אפשר להאזין לטלפון.

אריאלה רבדל-נדקוב:

זאת בעיה שאינה קשורה לשאלה הגדולה, אבל צריך לתת עליה את הדעת ולפעול להפסקתה.

לשאלה הגדולה - אני חברה בוועדת ערעורים עליונה של בזק. אני חושבת ש- 90% מהדיונים של הוועדה היו בפניות של משפחות שנפלו קורבן להטעיות שקשורות בנושא הזה. מה שהבנו מחברת בזק וממשרד התקשורת, שיכולת ההתחברות לקו הפרטי של אדם, בלי שלאף אחד יש יכולת לזהות את ההתחברות, להפסיק אותה או למנוע אותה, היא ללא גבול. היכולת הזאת היא כמעט אין סופית.

עו"ד רוברט פישמן:

מה זה קשור ל- 057, הרי גם לחו"ל אפשר להתקשר כך.

אריאלה רבדל-נדקוב:

יום אחד אנשים מקבלים הודעה על חשבון טלפון של 10,000 שקלים, על שיחות שהם לא ביצעו. ראינו מהספחים המפורטים של שיחות הטלפון של האנשים האלה, תופעה מאוד מעניינת: אדם מתקשר, אחרי 30 שניות מנתק, מתחבר שוב ושוב מנתק. כך 30 או 40 פעם רצוף. סביב הדבר הזה, קיבלו אנשים חשבון של אלפי שקלים. ההתקשרות היא למדינת ישראל, אך מיד מתחילים להטיס בסיבוב מסביב לפלנטה, לאיים האנטיליים ולאיים הקריביים, ולמקומות טרופיים מקסימים.

רונן יעקב:

מה אנחנו אשמים?

היו"ר אמנון רובינשטיין:

יש מודעות בעיתון של מספר ישראלי והם מעבירים למספר בחו"ל, אבל זה לא קשור לענין הזה.

אריאלה רבדל-נדקוב:

מצאנו תופעות של אנשים זתיים מבוגרים מאוד, שביום שישי בערב, בין אחת לחמש לפנות בוקר, קיימו שיחות אינסופיות ל- 057. היו הרבה תופעות קשות מאוד שיכלו להתאפשר אך ורק בגלל העובדה שכולנו מחוברים ל- 057.

מאיר שטרית:

בדיון הקודם שהתקיים בענין הזה לפני הרבה זמן, הועלו שאלות שאני מקווה שיש למשרד התקשורת תשובות להן. שאלתי מדוע משרד התקשורת לא יכול לבצע אכיפה, שהיא יחסית די פשוטה, ולנתק כל קו שמפר את החוק. לא רק לנתק, אלא גם לבטל את הרשיון. על פי התקנות של משרד התקשורת, למשרד התקשורת יש סמכות בלעדית לנתק כל קו טלפון בלי שום הסבר לאף אחד. אני לא מבין מדוע משרד התקשורת לא עושה פעולה.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

יש סעיף סמוי בחוקה של ישראל, שאין אוכפים חוק.

מאיר שטרית:

אני מעיין בפרסומות בעיתון. שירות 057 לא אמור לתת שירותי מין. בסיבוב הקודם הפרידו בין שירותי המין לשירותים אחרים. אבל אני רואה בעיתון פרסומת עם מספר של 057, של שיחות טלפון אירוטיות לא שגרתיות. היו יושבי ראש ועדה יותר צבעוניים ממך, אדוני היושב ראש, שהתקשרו לבדוק את זה. יש בעיתון פרסומים עם מספרים, מדוע אי אפשר לנתק את המספרים האלה, מדוע אי אפשר לקנוס או לתבוע לדין? מדוע אי אפשר להחמיר את הענישה?

היו"ר אמנון רובינשטיין:

או לחלט ערבות.

מאיר שטרית:

בדיון הקודם אמרו נציגי משרד התקשורת שהאנשים האלה עוברים מטלפון לטלפון, אבל צריך לזכור שזכות הקיום שלהם תלויה בזה שיש פרסום ובלי זה אין להם חיים. אפשר להעסיק אדם שיעבור כל בוקר על העיתון ויתן הוראה לנתק את הקווים שמפירים את החוק.

אני לא השתכנעתי מהנימוקים של משרד התקשורת מדוע אי אפשר לשלוט בענין. מדוע אי אפשר לעשות את הפיקוח, שבעיניי זה נראה טריויאלי ופשוט? אפשר להעסיק אדם, אפילו אפשר לחייב את החברות במחירו של עובד כזה, שיעבור כל יום על העיתונים וינתק את הקווים הלא רצויים. אפשר גם להטיל קנסות על כל אחד, כמו שמשרד התקשורת ניסה להגיש לנו בתקנות אחרות של הכבלים. אם יכולים לעשות את זה בטלויזיה בכבלים, מדוע אי אפשר לעשות את זה פה?

אריאלה רבדל-נדקוב:

כי ההתחברות לטלויזיה בכבלים היא מרצון ולא מכפיה. זאת בדיוק הבעיה.

מאיר שטרית:

אני לא השתכנעתי מחוסר היכולת של משרד התקשורת או של בזק להפסיק את הדבר הזה לאלתר ולפעול נגדם ביד קשה. נדמה לי שיש בידיהם את כל האמצעים לעשות את זה. חבל שלא מנסים את זה אפילו. לא שאני רוצה חלילה שירותי מין, אבל למה להרוג באותה הזדמנות את כל השירותים האחרים שאינם שירותי מין. יש שירות כמו איזי-הלפ, שעובד דרך 057, שמספק תמיכה למחשבים לכל מי שנתקל בצרה.

ד"ר יצחק קדמן:

אם אני רוצה, אני אזמין.

מאיר שטרית:

חברת איזי-הלפ מספקת שירות תמיכה במחשבים דרך הטלפון. אדם שמתקשר עוזרים לו לפתור את הבעיה במחשב ומי שעוסק במחשבים יודע שבעיות כאלה הן רבות מאוד ומכל הכיוונים.

התקנות האלה יכולות לחסל שירות כזה, כי כל השירותים הללו, כמו איזי הלפ, שירותי אסטרוולוגיה, שירותי פסיכולוגיה וכד', חיים על השירות הזה. אני חושב שאם אדם צריך לבקש מראש להתחבר ל-057, יש בזה פגיעה בחופש הפרט, כיוון שאם אדם מבקש להתחבר ל-057 הוא כבר בחזקת חשוד שהוא צורך שירותי מין. אני לא רוצה שתהיה רשימה במשרד התקשורת של מי האנשים בארץ שמחוברים לשירותי מין.

אם יש לכם פתרון שבו אפשר לחסל את שירותי המין בלי להרוג את היתר, אני מוכן לקבל.

חיים חביב:

הרשימה קיימת. כל שיחת טלפון נרשם יעדה ומועדה.

מאיר שטרית:

אין רשימה של המחוברים. יכול להיות שלמשרד התקשורת יש פתרון שאני לא חושב עליו. יכול להיות שאפשר למצוא פתרון טכני, שכל החברות האלה יפתחו קווי טלפון רגילים. השירותים האלה יכולים לקבל קווים רגילים. אני רואה שיש גם שירותי מין בקווים רגילים.

ד"ר יזהר טל:

הם גם יכולים להמשיך ב-057, רק צריך לשלוח לנו פקס כדי להתחבר.

מאיר שטרית:

אני מאוד מתפלא על הטענה. אני יכול להפוך את הטענה על פניה ולומר שמי שתושש שינצלו את הטלפון שלו לרעה, שיואיל במחילה מכבודו להרים טלפון לבזק ולבקש לנתק את הטלפון שלו ל-057.

אני רואה שיש פרסומים לשירותי מין ב-03.

חיים חביב:

יש אומנם פרסומים ב-03, אך אני יכול להבטיח לך שברוב השירותים האלה תקבל את הפרסומות שהם מפחדים לפרסם בגלוי בעיתון, פרסומת הרבה יותר בוטה, שמסתיימת במספר 057.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

אלה דברים שכל פקיד במשרד התקשורת יכול להגיע אליהם, זה לא דבר סמוי, זו לא מחתרת.

מכיוון שזה לא תלוי בחשיפה ובמערכת חקירות מסובכות ולא צריך להציב פקחים על הכביש ולא להיכנס לתוך מחבלות ואתרי בניה, למה שלא תאזינו ותסגרו קווים כאלה?

ד"ר יזהר טל:

זה מה שעשינו, הם רק מתרבים כפיטריות אחרי הגשם.

מאיר שטרית:

אולי יש פתרון טכני אלטרנטיבי. לדוגמה, האם אפשר ליצור סוג אחר של שירות שיתן תשובה לכל השירותים שהתפתחו בעקבות הפתיחה של 057 בארץ? אולי אפשר לעשות שירות אחר אלטרנטיבי של החברות הללו, שיתן פתרון מצד אחד לשירותים הנכונים והחיוביים ומצד שני לחסל את שירותי המין.

אני לא מתנגד לניתוק כל האזרחים משירותי מין. יכול להיות שיש פתרונות טכניים אחרים שאפשר להציע.

אני מבקש להזהיר ולומר שגם אם נתמוך בסגירת כל השירותים הללו, הרי קל מאוד לעקוף את הענין. מי שרוצה להפעיל שירותים כאלה, למרות סגירת 057, יכול לפעול בצורה פשוטה דרך מספר בחוץ-לארץ.

חיים חביב:

יש את בעיית הגביה, הם לא עובדים לשם שמיים.

מאיר שטרית:

אף אחד לא עובד לשם שמיים, אבל הם יכולים לקבל מספר בקפריסין, הצרכן יתקשר לקפריסין וישלם לכם את הכסף.

חיים חביב:

הוא ישלם בתעריפים בינלאומיים שהם נמוכים לאין שיעור מתעריפי הפרמיה שקיימים בשיחות האלה.

מאיר שטרית:

יש היום גם את כלי האינטרנט. הרי לכאורה אפשר להעביר את השירות בכלל לכיוון אחר ולפסים אחרים. האם חשבתם על כך והאם יש לכם פתרונות?

אני לא הבעתי עדיין עמדה, אלא רק שאלתי שאלות בעקבות הדיון הקודם.

עו"ד משה בר:

דומה שהקשר בין האמצעי שמנסים להפעיל לבין המטרה, אין בו את המידתיות הדרושה אם יש בכלל קשר.

מאיר שטרית:

יש לאיזי-הלפ תקרה לחיוב?

עו"ד משה בר:

החיוב שלנו הוא חמישה שקלים לדקה.

מאיר שטרית:

כלומר, אתה יכול למשוך את השיחה איתי במשך שעה ואני אשלם לך עבור הכל.

עו"ד משה בר:

זמן השיחה הממוצע של שיחה הוא שבע דקות והחיוב הממוצע הוא 35 שקלים.

מאיר שטרית:

מדוע לא קובעים תקרה?

היו"ר אמנון רובינשטיין:

זה לא הנושא שלנו. אנחנו לא עוסקים בענין הזה, אלא בשאלת החשיפה. אנחנו לא עוסקים בשאלת המחיר, אם כי גם היא חשובה מבחינת הגנת הצרכן.

עו"ד משה בר:

יש עוד שאלה שהיא חשובה: מה החשיבות של השירות הזה? מספר הלקוחות שלנו עולה בקצב גדול.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

כמה דקות שיחה יש לכם בחודש?

רון יעקב:

קיבלנו את הרישיון ב- 18 לאוגוסט. מהתאריך הזה, בהדרגה, כמות השיחות עולה. יש בעיתונות כל מיני דברים מאוד מאוד שליליים על 057, כמו הכתבה שהיתה ב"מעריב", כאילו גומרים לצרכן את הכסף. הגידול הוא משמעותי ויש ביקורות מאוד חיוביות של אנשים שאומרים שחיכו לדבר כזה. זה דבר זמין, שבשיחת טלפון יש מישהו שיכול לתת תמיכה על פי דקות, זה דבר אדיר לכל צרכן.

אני מבין את ההורים שמתלוננים, אבל אם יש פורע חוק, צריך לתפוס ולהעניש אותו.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

בכמה גדל השירות שלכם כל חודש?

רון יעקב:

אנחנו גדלים ב- 100% כל חודש. אנחנו מעסיקים 11 תומכים ואנשי מינהלה ועוד 25 סוכני שטח. אנחנו מפעילים את השירותים האלה גם לא דרך 057. מי שרוצה לדכוש שעות לא ב- 057 רשאי לעשות את זה, אבל זה תעריף שונה.

עו"ד משה בר:

הסוג הזה של התקנות נוסה כבר בעצם ב- 056 וזה הביא למותו של השירות. כלומר, התיקון המוצע יביא למותו של השירות הזה. השירות הזה מביא גם לחסכון בכסף. אם אדם נתקל בתקלת מחשב וצריך לפתור אותה, הוא מזמין טכנאי שמגיע לאחר מספר ימים, לוקח 30 דולר לשעה, גם עבור השעה שהוא מגיע ועבור השעות שהוא נמצא. הסיכום של השירות מסתכם בכמה מאות שקלים, כשפה מדובר בפתרון של עשרות שקלים בודדים.

דובר לגבי הזמינות של השירות, וזה בדיוק הקטס של השירות הזה - העובדה שהוא זמין. אם אדם צריך לבקש להתחבר ל-057, החיבור לוקח מספר ימים והשירות לא יהיה אף פעם זמין אם צריך להתחבר ל-057, מה עוד שעומדים גם המחסום הכלכלי שמישהו מיוזמתו יתחבר לשירות וגם המחסום הפסיכולוגי.

תמיר אמיתי:

אנחנו יודעים מי פורעי החוק וגם משרד התקשורת יודע מי הם. קל לנתק אותם, הם יספרו לך שצריך לשלוח מכתב, ושיש ערר וזה לוקח חודשיים. אבל זה כבר שנה שלמה והם עדיין לא סיימו. הם רוצים ליצור רושם, בכוונה תחילה, שהשירות הזה בלתי ניתן לאכיפה, אך זה לא נכון. מה שאני אומר הוא בדוק, משרד התקשורת אינו מתרגש מתלונות הצרכנים וארגוני הצרכנים, אלא הוא רוצה להסל את הענף. עד עכשיו חשבתי ש"רצחת וגם ירשת" זה רק בתנ"ך, אך מתברר שזה גם אצל משרד התקשורת.

משרד התקשורת רוצה לסלק אותנו, כי הוא צריך את איזור החיג 057, זאת האמת לאמיתה שעומדת מאחורי העניין. נשארנו שלושה איזורי חיג אחרונים ומשרד התקשורת רוצה לתת אותם לחברות הסלולריות.

הצעתי למשרד התקשורת שיתנו לנו מספר וירטואלי, כמו שפתחו לפני שנה 1-800 ו-1-700 של בנק הפועלים, שיתנו לנו 600-1. אנחנו נסתדר עם זה, נעשה מחירי מכסימום ונסדר דרכי אכיפה. משרד התקשורת רוצה לספק את החברות הסלולריות, זה הסיפור האמיתי.

יאיר נחמיאס:

בנוגע לאכיפה. המבנה הספרתי של המספר הוא 057, לאחר מכן באות שש ספרות, כאשר שלוש הספרות הראשונות מתוך השש, הראשונה היא 2 ונותרות עוד שתי ספרות. למעשה כל מספר שמפורסם תחת 057 הוא מספר בן שתי ספרות, כלומר שיש מכסימום בין 0 ל-99 ספקים שיכולים היום להשתמש בשירות. זה מענה לתשובה שנאמרה שהם מתרבים כפטריות אחרי הגשם. כלומר, יכולים להיות מכסימום 100.

מאיר שטרית:

אם זה 100 מספרים, אני יכול לעקוב אחריהם ביום אחד ולגמור.

יאיר נחמיאס:

למעשה שלוש הספרות הראשונות מהוות את מספר הזיהוי של הספק. באותו רגע שרואים פרסום שלילי בעיתון, לפי שלוש הספרות הראשונות יודעים מי הספק. אז אפשר לומר לבזק לנתק לחברה מסויימת. ואז, גם אם יש מספרים אחרים אחרי השלוש הספרות הראשונות, מנתקים אותם.

זה כל כך פשוט ולכן אני לא מבין את בעיית האכיפה של משרד התקשורת. אני שם את שתי ידיי על מה שאומרים ארגוני הצרכנים, כי זה פוגע בי, כנותן שירות לגיטימי, שלתוך הנישה שלי נכנסים פורעי חוק.

ירון לוינזון:

אני שומע בישיבה הזאת דברים כמו מותו של השירות, טובת הצרכן וכד'. מהתלונות שמגיעות אלינו, והן רבות, עולה חד-משמעית שהצרכנים מתלוננים ומבקשים לחסום. המצב כיום הוא בלתי נסבל, וזה אחד הנושאים הבוטחים ביותר שיש. כל הזמן מתלוננים על זה. לפי משרד התקשורת אין אפשרות מעשית לאכוף את זה, עובדה שכל הקנסות הם לא ריאליים וזה לא עובד. חייבים לעשות סדר במצב.

ההצעה של משרד התקשורת בשלב הזה היא לדעתי פתרון אופטימלי. ברור שזה לא אידיאלי, גם אם יש פגיעה בחופש המידע וכו', בסך הכל באיזון בין האינטרסים, עדיין הפגיעה בציבור הרבה יותר גדולה. מי שרוצה את השירות או כל כך זקוק לו, יכול להתקשר לבזק ולבקש להתחבר. כך רוב הציבור ייצא נשכר.

מאיר שטרית:

כמה תלונות אתם מקבלים כל חודש על הענין הזה?

ירון לוינזון:

עשרות תלונות. זה אחד התחומים שמובילים בתלונות של הצרכנים. את התלונות אנחנו מעבירים לבזק.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

ברור שהמצב הקיים אינו משביע רצון. גם ספקי השירות הלגיטימיים אומרים שהם לא שבעי רצון. ברור שציבור הצרכנים, כאשר יש פתח כל כך רחב ואין מי שאוכף את הסגירה ומשרד התקשורת אומר שהוא חסר אונים, ברור שיהיו תלונות. לא זאת השאלה שעומדת כאן בפני הוועדה. השאלה שעומדת בפנינו היא איך להתמודד עם הפגם הגדול הזה.

אני מבקש לשאול את עו"ד טל. האם עשיתם בדיקה במשרד התקשורת, באיזו מידה התקנות האלה עולות בקנה אחד עם חוק יסוד חופש העיסוק?

כמו כן, האם יש לכם סקירה השוואתית בינלאומית לגבי שירותים כאלה במדינות אחרות?

ד"ר יזהר טל:

לענין חוק היסוד. אנחנו אמונים על העקרון של מידתיות בצורה מאוד יסודית. יש כאן בחירה בין אפשרות אחת, שמי ששולח את הפקט לבזק יהיה זה שמבקש להתחבר ולחשוף את עצמו, ויש את האפשרות שזה יהיה מי שפונה ומבקש להתנתק. זה מה שאומר חבר הכנסת שטרית, שמי שחושש כל כך שיהיה ניצול לרעה של ילדיו, מדוע הוא לא מבקש להתנתק. התשובה לזה היא מציאות החיים. יש מציאות מסוימת שהמוסדות, הממשלה, הכנסת, רשויות מקומיות, צה"ל, חברות וכו' היו מודעים לענין וחטמו. לעומת זאת, חלק ניכר מהאזרחים, ובמיוחד אותם אנשים שהם עם קצת פחות מודעות עסקית, לא עשו את זה, והמודעות הזאת מגיעה אליהם כאשר באמת קורה המקרה. אין לצפות מכל אותם אנשים שיקחו את היוזמה ויודיעו לבזק שהם לא רוצים להיות מחוברים לשירותי מין, שבכלל לא עלה בדעתם שהם יהיו חשופים לשירותי מין. אין לצפות שכל האוכלוסייה תהיה על המשמר ותיזום פניה לבזק, כשהם בכלל לא תפסו את עצמם כמחברים מלכתחילה. מה גם שהם יודעים שהכוונה היתה ליצור ברירת מחדל שהם לא יהיו מחוברים.

נראה לי שהמאזן בין אלה שרוצים להיות פתוחים לשירותים האלה לבין כל היתר, הוא חד משמעי פונה להגנת כלל האוכלוסייה ובמיוחד אותם מגזרים חלשים שבפירוש הם הנפגעים. לא בעלי העסקים נפגעים, אלא המגזרים החלשים.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

בית המשפט העליון אמר כבר מספר פעמים שכדי לתקן מצב קיים אתה מתחיל באמצעי הפחות דרסטי שאתה מכה אותו ולא הורס יריעה רחבה. זאת שאלת המידתיות.

ד"ר יזהר טל:

למזלנו בית המשפט העליון כבר דן בזה.

מאיר שטרית:

ב- 056, שזה שירותי מין, הרי ניתקתם את כולם ורק מי שרוצה מתחבר לזה.

ד"ר יזהר טל:

זה לא פעיל, כי זה כבר עבר ל- 057.

הנושא שאנחנו דנים בו, כולל הטענות שנשמעו כאן, כבר הובאו בפני בית המשפט העליון, בעתירה שהוגשה, אחרי המהלך הקודם שעכשיו אנחנו מנסים לתקן אותו. הכוונה למהלך ההפרדה בין 056 ו- 057. היה פסק דין טלעד - בג"ץ 6481/94. זהו פסק דין מאוד ברור של השופט בך שמתייחס לטענות העיקריות שהועלו כאן בפנינו. טענה אחת היא לגבי טענת המידתיות, והשופט בך אמר שלא, שכן משרד התקשורת הוכיח שהמאזן שבסופו של דבר קובע את התוצאה של המידתיות, הוא חד משמעית לטובת הסגירה.

הי"ד אמנון רובינשטיין:

בהפרדה בין 056 ל- 057 לדעתי לא יכולה בכלל לעלות הטענה של המידתיות. להיפך, ההפרדה נותנת תשובה לענין המידתיות.

ד"ר יזהר טל:

ההפרדה היא נכשלה. מה עומד מול מה במידתיות ומדוע האמצעי שאנחנו מציעים הוא אכן האמצעי הפוגע בצורה הפחותה והמינימלית ביותר, כמו שמצווה עיקרון המידתיות. אילו היינו גורמים כאן לאיסור של שירות מסויים, היה מקום לבחינת הדבר הזה. אך כאן עומדת התערבות בשיטת החיוב עבור מתן שירות. אנחנו לא מונעים מהם לתת שירות באמצעות כרטיס אשראי, אנחנו לא מונעים מהם לתת שירות אם אדם שולח פקס ואומר שהוא רוצה להיות מחובר לשירות. מדובר פה על כך שאנשים בעל כורחם לא יהיו מחוברים ויקבלו חשבונות טלפון בלי שהיתה להם שליטה על כך.

מאיר שטרית:

אפשר לטלפן מכל טלפון לחוץ לארץ ולדבר ב- 5,000 שקלים. האם גם אז תגיד לי שתנתקו את השירות לחוץ-לארץ ורק מי שירצה יחובר? אם תנתקו את כל השירותים לחוץ-למי שיבקש להתחבר לחוץ-ל יצטרך להודיע שהוא מבקש זאת, אז אני אתמוך בזה.

ד"ר יזהר טל:

התשובה לכך היא שאם אתה בודק באוכלוסייה מי רוצה להיות מחובר לחוץ-ל, הרוב הגדול רוצה להיות מחובר. תשאל מי רוצה להיות מחובר לשירותי מין, הרוב לא רוצה.

מאיר שטרית:

לפי אותו היגיון שלך, כל האנשים האחראים, הצבא, הכנסת, הרשויות המקומיות ועוד, ניתקו את השירות לחוץ-ל. אם תעשה את זה גם בתחום הזה, בזק יחוסל.

י"איר נחמיאס:

שירותי מין מתאפשרים ב- 057 בגלל אחלת יד של משרד התקשורת.

חיו"ר אמנון רובינשטיין:

הנקודה של משרד התקשורת ברורה, חזקה על ידי ארגוני הצרכנים וחזקה אפילו על ידי הספקים עצמם. אין כל ספק בענין הזה. משרד התקשורת צריך להפריד בין השאלה על הגנת כספי הצרכן. לגבי השאלה הזאת היו כל מיני הצעות איך לעשות את זה, תעריף מכסימום, הודעה מראש וכו'. זה נושא אחד וצריך להגן על משפחות מפני הניצול הזה. הדבר השני הוא שאדם חשוף לשירות פוגעני, פולשני שהוא לא רוצה אותו. לגבי זה אין חילוקי דעות. יש טענה אחת שהתקנה מרחיקת לכת כשיש אמצעים אלטרנטיביים, יעילים ופשוטים להפעלה.

לכן גם שאלתי מה ההשוואה הבינלאומית. דרך אגב, בוועדה הזאת אנחנו עושים את זה הרבה, בעיקר השוואה לאירופה שהיא יותר קרובה אלינו מבחינת תרבות פוליטית. מה ההשוואה לאירופה, האם אסורים שירותי מידע, או לא? מכיוון ששאלת המידתיות היא השאלה היחידה בעצם, חוץ מהענין הכספי שאני אציע הצעות איך לפתור אותו. אין לערב בין שני הדברים. זה שצה"ל והכנסת לא נותנים לנו להייג לחו"ל, הנימוק הוא כספי ולא מוסרי. הם אומרים שאם מישהו מחייג לחוץ-לארץ צריך לשלם את זה מכספו, אלא אם כן הוא מוכיח בחתימתו שזה ענין של תפקיד ציבורי. אנחנו עושים כל חודש את ההפרדה הזאת.

ד"ר יזהר טל:

בדקנו את כל האמצעים האלטרנטיביים ולשם כך ישבנו גם עם נציגי החברות הללו.

אני מבקש להוסיף לגבי הפרופורציה של הענין. כיום, למיטב ידיעתנו, יש שלוש חברות שנותנות את השירותים "החיוביים". מדובר על קווים ספורים לעומת מאות קווים - -

מאיר שטרית:

אני מבקש לשאול שאלות קונקרטיות כדי שנדע איך להחליט. עמדתי עתה היא נגד בקשת משרד התקשורת, אלא אם ישכנעו אותי אחרת. נאמד שיש 60 ספקים, זה נכון? ספק שמפר את ההתחייבות שלו ונותן לשירות מין אחד להתחבר, אני מציע להסל אותו. מדוע אתם לא יכולים להשתלט על 60 ספקים? זה יומיים עבודה.

ד"ר יזהר טל:

ביצענו את התהליך הזה לגבי למעלה מ- 20. חלק ניכר מהם חוזרים תחת כובע אחר.

חיו"ר אמנון רובינשטיין:

אני מבקש לשאול שאלה משפטית שמאוד מאוד מטרידה אותי, גם כמי שיזם את חוק יסוד: חופש העיסוק. הרי הדברים האלה מתעוררים בכל מקום בעולם, אנחנו לא המצאנו את הפטנט של 057 ולא דבר אחר. אני מבקש מעו"ד טל, אם יש לו, לספק לנו סקירה לגבי המצב במדינות אחרות. אם אני רוצה שירות כמו איזי-הלפ במדינות אחרות, האם אני צריך להתקשר לבקש חיבור או להיפר, המצב הוא כמו שהוא אצלנו היום? זה מאוד מאוד חשוב לחברי הוועדה.

ד"ר יזהר טל:

בזמנו נעשתה בדיקה במשרד התקשורת. על מנת להגיש אותה בצורה מעודכנת אנחנו נצטרך לבדוק אותה שוב.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

מה העלתה אז הבדיקה שלכם?

ד"ר יזהר טל:

בזמנו הפתרונות שהיו בחו"ל, עד כמה שאנחנו הכרנו, היו ברוח הפתרון שהציעה ועדת פורקצ'ה, אותו פתרון שאנחנו לאחר מאמץ רב הגענו למסקנה שהוא לא ישים במציאות הישראלית. זה לפי מיטב השיפוט המקצועי של המשרד, לאחר שנים של טיפול במציאות הזאת.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

אם יש רק 60 ספקים ואם גם צריך לשנות תקנות, כדי שהניהול שלהם יהיה יותר יעיל, למה אתם לא יכולים להציע לנו תקנות ברוח שהוצעה כאן, שהערך יהיה רק לאחר ניתוק, כלומר הניתוק מתבצע ואחר כך יש ערך. לפי העמדה של משרד התקשורת יש 60 ספקים שלפי משרד התקשורת רק שלושה הם לגיטימיים. אני מוסיף למען הספק עוד שניים. שירות איזי-הלפ הוא חיוני ולדעתי יקומו גם חברות נוספות, כי אין תמיכה טכנית מספקת, למעט בעניני אינטרנט, כי חברות המחשבים לא מציעות שירות כזה. מדוע שלא תנתקו את ה-56 האחרים? אם אתם אומרים לנו שאתם לא יכולים לנתק בלי ערך, למה שלא תציעו לנו תקנות שיאפשרו לכם בהחלטת שר אפילו, ניתוק ואחר כך ערך? אני מוכן לקבל את הדבר הזה. הענין של המידתיות מאוד מאוד מטריד אותי, מפני שעסקנו בזה בחוקים אחרים ובית המשפט העליון, בפסק הדין האחד שבו הוא פסל חוק של הכנסת, הלך מרחק גדול מאוד על נושא המידתיות. פסק הדין של השופט בך בכלל לא רלוונטי לענין הזה, מפני שהוא מצדיק את המצב הקיים.

מאיר שטרית:

בישיבה הקודמת ציטטתי מתוך התקנות. אני מבקש לקרוא תקנה 6: "הפסקה, עיכוב או הוצאה של שירותי בזק, החברה רשאית ללא הודעה מוקדמת לנתק מרשת הבזק הציבורית כל קו, כל קווי מנוי או כל ציוד בזק אחר הנמצא ברשות המנוי, אם נתקיים אחד מאלה: 1. המנוי אינו ממלא אחר תקנות אלה או הודאות אחרות..."

ד"ר יזהר טל:

כאן מדובר על המנוי ולא על הספק.

אתי בנדלר:

אתם יכולים להציע לקחת ערבזיות מאוד גבוהות ובמקרה של הפרות כאלה תחלטו אותם. ברגע שזה יפגע להם בכיס, זה יהיה אחרת.

חיים הביב:

אנחנו פועלים היום לפי הפרוצדורה המשפטית הקיימת. צריך לראות את זה בקונטקסט אחד, כי הנושא של שלילה או התניית רשיון תחול מתוקף חקיקה מסויימת על מגוון רחב מאוד של ספקים.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

חבר הכנסת שטרית ואני מציעים לכם עיסקה, ונעשה את זה במהירות מכסימלית. 057 - ניתוק מינהלי חכות הערעור לאחר מכן.

מאיר שטרית:

עם ענישה.

אתי בנדלר:

ועם ערבויות, כדי שתהיה פגיעה בכיס.

מאיר שטרית:

לא צריך ערבויות, כי הכסף של 057 נמצא אצל בזק. אם אני לא טועה, בזק גובה מהצרכנים את הכסף עבור נותני השירותים של 057. במילים אחרות הכסף נמצא בידי משרד התקשורת או בזק. אם תהיה תקנה שמוותר לבזק או למשרד התקשורת להורות לבזק לחלט את הכסף של ספק שעבר על החוק, יש שליטה מוחלטת על הענין.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

אנחנו לא נחליט היום. אני רוצה שהיועץ המשפטי של הכנסת או היועץ המשפטי לממשלה יחווה את דעתו איך התקנות האלה מתיישבות עם סעיף המידתיות ועם חוק יסוד: חופש העיסוק.

כמו כן, אני מבקש ממשרד התקשורת לספק לי השוואה בינלאומית. מספיק שנדע מה המצב בשש או שבע מדינות שאנחנו מכירים וקרובות אלינו. בדרך כלל אנחנו מקבלים את ההשוואות של האיחוד האירופי. ייתכן שיש הנחיה של בריסל בענין הזה, כמו שקיבלנו בנושאים אחרים. דווקא בשנה האחרונה הוציאו בבריסל כרך שלם של הוראות על טלקומוניקציה. לזה יש כמובן כוח משכנע ולא מחייב.

אני מבקש ממשרד התקשורת יבדוק את ההצעה של חבר הכנסת שטרית ושל עורך דין פישמן לגבי סמכויות מינהליות שיאפשרו סגירת כל נותן שירות שהוא לא נופל במסגרת ההגדרה של 057. יש הצעה לחלט כספים וכו'. אני מבקש לבדוק איך כל הדברים האלה ישפיעו על ענין האכיפה.

אני רוצה לקבל נתונים מדוייקים, בכתב, על היחס בין מה שאתם רואים בהם שירותים לגיטימיים לבין השירותים הלא לגיטימיים, כדי שיהיה לנו מושג לגבי ההיקפים.

אנחנו נכנס את הוועדה תוך זמן קצר מאוד, מיד לאחר שנקבל את הנתונים האלה נחליט סופית ונצביע גם על הענין הזה. אני מבקש שתמסרו את זה גם באופן אישי לשרת התקשורת.

מאיר שטרית:

הדיונים בוועדה על הענין הזה התחילו באפריל 98 - -

חיים חביב:

בדצמבר '97.

מאיר שטרית:

עוד יותר טוב. אם כך כבר עברה למעלה משנה, אך לא ראינו שום תזוזה.

ד"ר יזהר טל:

סגרנו חברות.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

זאת האכיפה הכי קלה. כשהייתי שר תקשורת, האכיפה שלי היתה בכך שהייתי מרים טלפון ל-14. זאת היתה האכיפה שלי, הייתי עושה סקנדלים והיו יודעים ששר התקשורת על הקו. תאזינו לקווים האלה, תראו את המודעות בעיתון ותסגרו אחד אחרי השני. אם אתם סוגרים את בעל האישור, לא משנה כמה קווי טלפון יש לו.

מאיר שטרית:

אני מבקש שלישיבה הבאה יגיע מישהו ממשדד התקשורת או מבזק, שמתעסק ספציפית עם העניין הזה, כדי שיוכל לתת לנו נתונים לגבי כמה קווים נותקו, אם באמת אפשר לאכוף וכד'.

אריאלה רבדל-נדקוב:

כדי להבין את מידת המידתיות אני מבקשת שמשדד התקשורת יביא נתון נוסף לגבי מה אחוז המשתמשים ב-057 מכלל בעלי הטלפון במדינת ישראל.

מאיר שטרית:

הייתי גם מעוניין לדעת לגבי ההיקף הכספי של התלונות בנושא הזה.

חיים הביב:

שליש מהגביה של בזק שנויה במחלוקת והיא לא מצליחה לגבות.

ד"ר יצחק קדמן:

אני מבקש שהוועדה תנסה לתת תשובה לשאלה שיש לה היבט משפטי: אותם שירותים שמשדד התקשורת או בזק טוענים שהם ניתנו שלא כחוק, איזה הגנה יש לאזרח שעומד עכשיו אל מול מערכת הגביה? גם אם מחר תחליטו שבזק ינתק, יהיו עדיין אזרחים שעומדים בפני תביעות של אלפי שקלים, מי עומד לימינם?

ד"ר יזהר טל:

החברות שסגרנו ממשיכות לאיים על הצרכנים.

היו"ר אמנון רובינשטיין:

אני מודה לכל המשתתפים, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:25